

Neveléstudomány mesterszak záróvizsga

SZTE BTK Neveléstudományi Intézet

Áttekintés

- A záróvizsga általános bemutatása
- A vizsga követelményei
- A bizottság tagjai
- A vizsga felépítése: szakdolgozat, szakdolgozatvédés és szóbeli vizsga
- Szakdolgozat a neveléstudományi mesterszakon
- A vizsga részeinek értékelése
- A záróvizsga érdemjegyének kiszámítása
- Az oklevél minősítésének kiszámítása

A záróvizsga általános bemutatása

A záróvizsga célja a Felsőoktatási törvény 50. § (4.)¹ szerint „az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja”.

A záróvizsgára bocsátás feltétele: a neveléstudományi mesterképzés 120 kreditjének megszerzése (abszolutórium) és a szakdolgozat benyújtása.

A vizsga anyaga: a neveléstudományi szakalapítási dokumentum, a képzési és kimeneti követelmények és a 120 kredit megszerzéséhez szükséges szakterületi tárgyelemek tantervi anyaga alapján meghatározott tudás.

A vizsga követelményei

A hallgató

- ismerje a tematika által meghatározott témakörök alapvető fogalmait, összefüggéseit,
- tudja rendszerezni, szintetizálni ismereteit,
- kutató, elemző, értékelő feladatok elvégzésében alkalmazni tudja elméleti ismereteit,
- képes legyen a neveléstudományi problémákat, az iskolai nevelés és oktatás jelenségeit tágabb összefüggésrendszerben értelmezni,
- képes legyen önálló gondolkodásra, problémalátásra, lényegkiemelésre, helyzetelemzésre,
- a szaknyelvet szabatosan és helyesen használja,
- képes legyen tudását, gondolatait, véleményét világos nyelvi formában, logikusan felépítve, szóban és írásban előadni.

A vizsgabizottság tagjai

A záróvizsga-bizottság legalább három tagú, az alábbiak szerint:

- elnök, aki a neveléstudomány minősített, vezető oktatója
- belső tag(ok): a képzésben részt vevő belső oktató(k)
- külső tag: SZTE-n kívüli neveléstudományi MA vagy PhD programban foglalkoztatott oktató mint külső tag.

¹ 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról, 50. § (4.) <https://njt.hu/jogszabaly/2011-204-00-00.108#CI>

A vizsga felépítése: szakdolgozat, szakdolgozatvédelem és szóbeli vizsga az alábbiak szerint

Vizsgarész	Értékelt kompetenciák (a neveléstudományi szakalapítási dokumentum elvárásai alapján)	A hallgató feladata
Szakdolgozat	A hallgató ismeretei alkalmazása és képességei fejlettsége révén alkalmas a nevelés- és oktatásügyben, a köz- és felsőoktatásban kutatói és/vagy alkalmazói feladatok ellátására, pedagógiai rendszerek fejlesztésében, működtetésében és irányításában való részvételre, az ezekkel a feladatokkal kapcsolatos magyar és idegen nyelvű információ feltárására, elemzésére, a nevelés- és oktatásügy eredményeinek hazai és nemzetközi fórumokon való kommunikálására, illetve önálló tanulással meglévő képességei fejlesztésére és új kompetenciák elsajátítására. Szakmai attitűdjei képessé teszik önálló munkavégzésre, alkotásra, problémamegoldásra és döntésre.	A hallgató által választott szakirány körébe tartozó valamely neveléstudományi probléma saját, önálló kutatómunkán alapuló értelmezése, komplex elemzése a tudományos munkára és publikációkra vonatkozó elvárásoknak megfelelően. (A főszöveg 80000 leütés terjedelmű.)
Szakdolgozat-bemutatás és -védelem	A hallgató kommunikációs képességei alkalmasak a nevelés- és oktatásügy eredményeinek hazai és nemzetközi fórumokon való bemutatására. Képes önálló tanulással meglévő képességei fejlesztésére és új kompetenciák elsajátítására. Szakmai attitűdjei és magatartása terén rendelkezik az együttműködés, a közösségbe történő beilleszkedés képességével és igényével, tevékenysége kritikus értékelésének és irányításának a képességével, és az önszabályozás, az önfejlesztés igényével, valamint értékek kialakítására és megtartására törekvő céltudatos magatartással.	15–20 perces szakdolgozat-bemutatás és a bírálók előzetesen feltett, valamint a bizottság által helyben megfogalmazott kérdések megválaszolása.
Szóbeli vizsga: tételes számonkérés	A hallgató a képzés során mély és jól szervezett ismeretrendszert épített föl a neveléstudományi, ezen belül a kutatómódszertani, nevelés- és oktatáslélektani, nevelés- és oktatásméleleti, nevelésszociológiai, oktatásügyi komparatistikai, neveléstörténeti, -filozófiai területeken, továbbá felkészült a szakképzettségének megfelelő munkakörök ellátására, illetve a neveléstudományi doktori képzésbe való belépésre. Szakmai attitűdjei képessé teszik önálló munkavégzésre, alkotásra, problémamegoldásra és döntésre.	A neveléstudományi mesterszak alapozó és törzsképzésének anyagából kialakított témakörök alapján kialakított tételsor egy komplex tételének rendszerező, szintetizáló áttekintése. 20 perces felkészülés után a felelet 15–20 perc időtartamú.

Szakdolgozat a neveléstudományi mesterszakon

A neveléstudományi mesterszakon a szakdolgozat egy olyan önálló tudományos munka, amelyben a hallgató a választott szakirányához tartozó valamely neveléstudományi problémát saját, önálló kutatómunka alapján értelmezi és komplexen elemzi a tudományos munkára és publikációkra vonatkozó elvárásoknak megfelelően (80000 leütés terjedelmű főszövegben). A munkát a szakdolgozati szeminárium/konzultáció keretében segíti a témavezető.

A szakdolgozatot a neveléstudományi MA szakosoknak a szakirányukba illeszkedő témából kell írniuk.

A szakdolgozati témákat külön lista tartalmazza.

A hallgatók megkereshetik az oktatókat az általuk ajánlottakon kívüli egyéni témajavaslatokkal is. Az oktatók a Neveléstudományi Intézet által gondozott BA és MA képzések hallgatói közül tanévente hetet fogadnak (ezzel biztosított, hogy mindenkinek intézeti oktató legyen a témavezetője), a létszám felettieket elutasíthatják.

A hallgató szakdolgozati témáját a Neveléstudományi Intézetnek kell jóváhagynia: ez az elfogadott szinopszis alapján történik. A szinopszis-folyamat sikeres teljesítése nélkül nem készíthető szakdolgozat.

A szakdolgozattal kapcsolatos ügyekben a Szakdolgozati Bizottság illetékes.

Az MA szakdolgozat készítésének időrendje

2. félév

- Téma kiválasztása
- Témavezető felkérése

3. félév

- Szakdolgozati szeminárium I. felvétele
- Szakdolgozat témája és témavezető hivatalos bejelentése
- Szinopszis elkészítése és benyújtása jóváhagyásra (ha az első benyújtás nem eredményes, egy alkalommal lehetőség van javításra és újbóli benyújtásra)
- A szakdolgozat-készítés feladatainak végzése

4. félév

- Szakdolgozati szeminárium II. felvétele (ennek előfeltétele az elfogadott szinopszis)
- Bejelentkezés záróvizsgára
- A szakdolgozat-készítés feladatainak végzése
- A szakdolgozat leadása
- A szakdolgozat bemutatása és védeése a záróvizsgán

A vizsga részeinek értékelése

Szakedolgozat

A szakedolgozatot két bíráló (a témavezető és egy opponens) értékeli előre és minősíti ötfokú skálán, írásban. A záróvizsga előtt egy héttel a vizsgázó kézhez kapja a bírálatokat. Az értékelés szempontjai a következők:

- A dolgozat témájának relevanciája, a munka szakmai értéke, szaktudományi hitelessége
- A szakirodalom ismeretének alapossága és a felhasználás minősége
- A források, a minta és a kutatási módszerek kiválasztásának megfelelősége
- Az elemzés és az eredmények bemutatásának minősége
- Az eredmények értelmezésének mélysége, alapossága és a következtetések helyénvalósága
- A szakedolgozat szerkezete, nyelvi megformálása, esztétikai megjelenése
- Az idézés és a hivatkozások szakszerűsége, a formai követelmények betartása
- Nem elfogadható a szakedolgozat, amennyiben plágiumot tartalmaz.

Szakedolgozat-bemutatás és -véde

A bemutatás egy 15–20 perces előadásból, majd a bírálók által előzetesen feltett és a bizottság által helyben megfogalmazott kérdések megválaszolásából áll. A szakedolgozat bemutatását és védeését a záróvizsga-bizottság értékeli és minősíti ötfokú skálán a következő szempontok alapján:

- A prezentáció felépítése
- Személyközi kommunikáció hatékonysága és szabatosága
- A prezentáció segédanyagai (diasor, esetleg kinyomtatott összefoglaló/handout)
- Az érvelés minősége

Szóbeli vizsga: tételes számonkérés

A szóbeli vizsgán a hallgató a neveléstudományi mesterszak alapozó és törzsképzésének anyagából összeállított tételsor egy komplex tételét tekinti át rendszerezve és szintetizálva. 20 perces felkészülés után a felelet 15–20 perc időtartamú. A tételek tartalmát a kapcsolódó kurzusokon feldolgozott szakirodalom alapján kell a vizsgázónak kidolgoznia.

A szóbeli vizsga tételeit külön lista tartalmazza.

A tételes számonkérés feleletét a záróvizsga-bizottság értékeli a következő szempontok alapján:

- Tartalom: tárgyi tudás, tájékozottság, az ismeretek megértése, rendszerezése és szintetizálása
- Előadásmód: világos tagolás, lényegkiemelés, a szaknyelv használata, a kommunikáció hatásossága és hatékonysága

A záróvizsga érdemjegyének kiszámítása

A záróvizsga érdemjegyét a következő négy részjegy számtani átlaga adja:

- A szakedolgozat érdemjegyei a két bírálótól
- A szakedolgozat bemutatása és védeése a záróvizsgán
- A tételes szóbeli számonkérés felelete

A záróvizsga akkor eredményes, ha minden részjegye legalább elégséges.

Az oklevél minősítésének kiszámítása

Az oklevél minősítésének meghatározása során összeadjuk a félévi tanulmányi átlagokat és a záróvizsga részeinek átlagát, majd az így kapott összeg átlagát vesszük. Ha az utolsó félévben a hallgató csak olyan, 0 kredites tantárgya(ka)t vett fel, amely(ek) ugyanakkor a végbizonyítvány megszerzésének feltételét képezte/képezték, akkor ezt az utolsó félévet nem kell figyelembe venni az oklevél minősítésének kiszámításakor. Az értékelés a következők szerint történik:

- Kiváló: 5,00
- Jeles: 4,51–4,99
- Jó: 3,51–4,50
- Közepes: 2,51–3,50
- Elégséges: 2,00–2,50